

HAF

 HONVÉD ALTISZTI FOLYÓIRAT

TARTALOM

MH-vezénylőzászlósi sarok	3
Fejlődés egy életen át	4
Rendezvénybiztosítástól a lakásügyig	
– A fehérvári helyőrség működéséről	6
Ünnepélyes csapatzászló-adományozás	
Gödöllőn	8
A világot madártávlatból látni	10
Ami a harchoz kell...	
– A 2015 M módosított	
gyakorlóruházat bemutatása	13
Gépek és pilóták filmen és a valóságban	16
A Dörflinger fiúk	
– Két háború, két testvér, két pilóta	20
A robbanékonyság fejlesztése	24
A kiberbiztonság kihívásai	
és megoldásai 3. rész	
– Erős és egyedi jelszavak	26
Lesből figyelt természet	28

13

10

20

16

28

IMPRESSZUM

HONVÉD ALTISZTI FOLYÓIRAT

Megjelenik évente hat alkalommal

2024/3. szám

Kiadja a Honvéd Vezérkar

Szerkesztőbizottság

Elnök:

Kaszab Zoltán főtörzsszászlós,
a Magyar Honvédség vezénylőzászlósa

Tagok:

Bálint Ákos főtörzsszászlós

Bogya Sándor főtörzsszászlós

Filó László törzsszászlós

Dr. Murinkó Attila ezredes

Sebestyén Tibor törzsszászlós

Soós Lajos főtörzsszászlós

Tömösközy Tamás Kálmán törzsszászlós

A folyóirat kiadásában és terjesztésében
közreműködik a HM Zrínyi Geoinformációs
és Toborzástámogató Közhasznú
Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság
– Zrínyi Kiadó

Felelős vezető:

Kulcsár Gábor ügyvezető

A Zrínyi Kiadó igazgatója:

Dr. Hajdú Ferenc

Felelős szerkesztő: Havasi Máté

Korrektor: Kiss Zoltán

Grafikai tervezés: Győri László, Kiss Fanni Flóra

Tördelés: Kiss Fanni Flóra

Képfeldolgozás:

Gróf István

Címlapfotó: Kertész László

Szerkesztőségi titkár: Pásztor Júlia

pasztor.julia@hmzrinyi.hu

A szerkesztőség címe:

1024 Budapest, Szilágyi E. fasor 7–9.

Telefon: (70) 199-8648

E-mail: honvedaltishti@hmzrinyi.hu

Nyomdai kivitelezés:

HM Zrínyi Geoinformációs

és Toborzástámogató Közhasznú Nonprofit Korlátolt

Felelősségű Társaság,

Kreatív Tervező és Sokszorosító Igazgatóság

Felelős vezető: Pásztor Zoltán igazgató

Ár nélküli, belső terjesztésű kiadvány.

HU ISSN 1586-2917

A folyóirat teljes terjedelmében olvasható

a www.honvedelem.hu portál

kiadványok rovatában.

A Honvéd Altishti Folyóirat tagja
az Európai Katonai Sajtószövetségnek (EMPA).MH-vezénylő-
zászlósi sarok*Altisztek, légénységi állományúak, katonák!*

Köszönöm Önöknek azt az állhatatos munkát, amelyet annak érdekében végeznek, hogy a Magyar Honvédség és a magyar katona a folyamatos fejlődés pályáján maradjon. A kiképzések, felkészítések, honi és nemzetközi tanfolyamok többé teszik az egyént és ezáltal gyarapítják a közösséget. A katonát, függetlenül a beosztásától, a rendfokozatától, széleskörű szakmai és lexikális tudás kell hogy jellemezze. Önmagunk fejlesztése és a törekvés a fejlődésre egyéni ambícióvá kell váljon, mert így értjük meg a minket körülvevő világ történeteit és változásait, ami direkt és indirekt hatást fejt ki ránk. A tudás bölcsőbbé és rezilienssé tesz minket.

Nekünk, a magyar katonának követendő példának kell lennünk a civil társadalom előtt. Az olyan értékek, mint a tisztelt, becsület, szakértelem, lojalitás, fegyelem és bátorság minden katonának jellemzői. Ezeket az értékeket közvetítenünk kell a társadalom felé a mindennapi szolgálatunk, megjelenésünk, kommunikációnk során. A társadalmi rendezvények alkalmával látható és tapasztalható, hogy a katonákat tisztelet és megbecsülés veszi körül. Ezt kell erősítenünk és szolgálnunk annak érdekében, hogy magasabbra helyezhessük ezt a léceket.

A katonának nemcsak tudásában, de megjelenésében és feladatvégrehajtásban is profinak kell lennie, mert első benyomás csak egyszer adódik. Profivá csak akkor válunk, ha mindig a helyes dolgot tesszük, akkor is, ha senki nem lát minket, ha addig gyakorlunk, amíg nem tudunk a végrehajtásban hibázni. Ez kell hogy jellemezzen minket altiszteket és légénységi állományúakat, függetlenül attól, hogy valaki aktív vagy tartalékos, mert csak egy Magyar Honvédség létezik.

Szakítanunk kell a dogmatikus, rosszul rögzült beidéződéseinkkel. Minden altisztnak és légénységi katonának képesnek kell lennie a megújulásra, a változó környezethez való alkalmazkodásra, a fiatal katonák mentorálására, az új technikai eszközök használatára és alkalmazására. Ez csak abban az esetben működik, amennyiben széles látókörűek és nyitottak vagyunk az új információk befogadására.

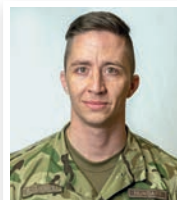
A haderő legfontosabb értékei Önök! A honvédség gerince az altishti és légénységi állomány. Azért, hogy ez a gerinc erős és egészséges maradjon, folyamatosan tennünk kell közösen, mindenkinek a saját maga beosztásában.

Kérem Önöket, hogy folytassák a megkezdett munkát. Legyenek az értékek hírvivői, legyenek a társadalom számára a követendő példa!

Kaszab Zoltán főtörzsszászlós

Fejlődés egy életen át

Taskovics Tibor Gergely törzssászlós, a Magyar Honvédség Kinizsi Pál 30. Páncélozott Gyalogdandár 1. Gránátos Zászlóalj vezénylőzászlósa már 1996 óta szolgál a Magyar Honvédségnél. Közel harmincéves szakmai tapasztalattal a háta mögött meséli el, hogyan jutott el jelenlegi beosztásáig.

Szemenyei Ákos
őrmester

Már gyerekkorában is vonzotta a katonai pálya?

Mint minden gyerek, én is szerettem katonásdit játszani, de akkor még nem kifejezetten csak a katonai pálya vonzott, hanem valamelyik másik fegyveres szerv. Tehát igazából az irány, a pályaválasztás jellege már akkor kialakult bennem.

Villamosgép- és -berendezés-szerelő technikusnak tanult. Hogyan változott ez az irány? Mikor döntötte el, hogy katona lesz?

Nagykőrösről származom, és az általános iskola után a Liska József Erősáramú Szakközépiskolában érettségiztem, Jászberényben. A középiskola rengeteg tudást adott, és kiváló ugródeszka lett volna a továbbtanuláshoz, de az ötödik év végére rájöttem, hogy nem ez az a szakma, amivel foglalkozni szeretnék. Ettől függetlenül nagyon jól éreztem magam ott, igen hasznos volt és sokat tanultam, szélesedett a látóköröm. Ezt követően felvételt nyertem a katonai altisztképző intézménybe, akkori nevén a Szentendrei Katonai Szakképző Iskolába, ami már az első pillanattól kezdve rettentően

megtetszett. Sosem voltam ilyen közegben. Maga az, hogy egy laktanyában kell lakni, nem volt szokatlan, mert korábban kollégista voltam, megtanultam önállóan boldogulni és másokhoz alkalmazkodni. Ebben az időszakban nagyszerű embereket ismertem meg.

A családja mit szólt, hogy a katonai iskolában folytatja?

Édesanyám valamennyi elképzelésemet támogatta, legyen szó tanulmányokról vagy munkáról. Örült, mert a honvédség biztos pályának tűnt, tudta, hogy stabil hátteret jelent, és itt megtalálom a számításomat. Édesanyám sógora is katona volt Tapolcán, ezáltal a családnak már volt kötődése a honvédséghez.

Melyik alakulathoz került és mi volt az első beosztása?

1996 és 1998 között végeztem el az akkor még kétéves szakképző iskolát Szentendrén. A tanulmányaim befejezésével katonai kiképző, gépesített lövész képesítést szereztem, és ezután avattak fel őrmesterré. Az első beosztásom gépesített lövész szakaszparancsnok volt Hódmezővásárhelyen, az MH 62 Bercsényi Miklós Gépesített Lövészdandár 2. zászlóaljának 5. századánál.

Hogyan fogadták az akkori kollégák?

Akkoriban az első zászlóaljnál szolgált a szerződéses állomány, a második zászlóaljnál pedig a sorkatonákkal foglalkoztunk. Könnyű volt beilleszkedni, mert nagy szükség volt a kiképzett altisztekre, tisztekre. A zászlóaljparancsnokom akkor Korom Ferenc őrnagy, a későbbi vezérkarfőnök volt.

Volt olyan kolléga, akivel együtt érkezett az iskolából?

Az évfolyamom lövész szakáról hárman érkezünk Vásárhelyre. Nagy Ákos zászlóssal azóta is együtt dolgozom

a zászlóaljnál. Kis Róbert törzsszáslós Debrecenben dandár vezénylőzáslós, de anno ő is a második zászlóaljnál kezdett. Azok közül, akikkel együtt dolgoztam akkor, páran még azóta is itt szolgálnak, de mindig örömteli a találkozás azokkal is, akik már leszereltek vagy nyugdíjba mentek.

Mi volt a legnagyobb kihívás az eddigi pályafutása folyamán?

Katonának lenni állandó kihívás. Mindennap új és új feladatokkal szembesülünk, amit meg kell oldani, de talán a család és a hivatás összeegyeztetése a legnehezebb. Ezt egyedül nem tudja senki sem leküzdeni, ha nincs támogató családi háttere. Két hónapos volt a kislányom, amikor 2011-ben Afganisztánba mentem, ami így az egész családnak igazán nagy kihívás volt. Erre a misszióra a gyermekem nem emlékszik, de a következőnél már kétesztendő volt, és miután hazajöttem, egy teljes éven át nem állt velem szóba. Ma már videóhíváson keresztül tudunk beszélgetni, ami megkönnyíti a helyzetet. De mindegyik misszió más és más, mindig lehet valami probléma.

Mire gondol vissza legszívesebben a karrierjében?

Sok olyan helyen jártam, ahol nagyon szerettem dolgozni. Afganisztánban különösen jól éreztem magam. Kiváló katonákkal szolgáltam ott, és az amerikai kollégákkal is nagyon jó kapcsolatot építettünk ki, amit a mai napig fenntartok. A legutóbbi koszovói misszió, az akkor kibontakozott incidenssel együtt, nekem óriási tanulság volt. A missziókban szerzett tapasztalatokon kívül nagyon pozitív volt az Összhaderőnemi Vezető Altiszti Tanfolyam is, amin 2020 őszétől 2021 februárjáig vettem részt. Nagyszerű embereket ismertem meg, akikkel azóta is tartjuk a kapcsolatot, nagyon mély barátságok kötődtek. Szóval azt mondanám, hogy azok a baráti kapcsolatok, amik a munkahelyi kapcsolatokból alakultak ki, talán a legnagyobb pozitívumai a katonai szolgálatnak.

Melyik beosztást szerette a legjobban és miért?

A parancsnoki beosztás áll hozzám a legközelebb, mert szeretek emberekkel foglalkozni. Pályafutásom alatt sok ilyen pozíciót láttam el. Bár kiképző altisztként két-három évet töltöttem el, azonban a szakaszaltiszti beosztásban jobban tudtam érvényesülni. Század vezénylőzáslósként és zászlóalj vezénylőzáslósként is jól érzem magam. Nem maga a beosztás számít, hanem a munka, amit el kell végezni. Kedveltem az afganisztáni OMLT (Operational Mentoring and Liaison Team) mentori munkát, mert ott igazán sokat tanultam és fejlődtem, pedig nem kifejezetten parancs-

noki beosztást láttam el és nem olyan környezetben tevékenykedtem. Az összes misszióban szakmailag is fejlődtem, tanultam, és az emberi kapcsolatok terén is mindegyiknek óriási hozadéka volt. Volt, ahol a nyelvgyakorlásra nyílt lehetőségem, máshol a saját beosztásomra volt módomban jobban felkészülni, és volt, ahol az oktatásmódszertant tudtam fejleszteni.

Olyan életet élt, amelyet elképzelt?

Ez nehéz kérdés, de összességében úgy gondolom, hogy igen. Úgy érzem, most ott vagyok, ahol lennem kell. Sokat fejlődtem az elmúlt idő alatt, szélesedett a látóköröm. Szerintem mindig is szerencsés helyzetben voltam, mert jó parancsnokaim voltak, támogattak, amikor kellett.

Mit üzenne a fiataloknak, miért csatlakozzanak a Magyar Honvédséghez?

A sereg a lehetőségek végtelen tárházát biztosítja. Valaki csak a szürke hétköznapiakat látja a Magyar Honvédségben, de igazából rengeteg lehetőség van fejlődni, továbblépni, elérni valahová. Missziók területén olyan helyekre lehet eljutni, ahova egyébként sosem mentünk volna. Például Irakban a gaugamélai csata (i. e. 331) helyszínén járőröztünk. Én sem hittem volna, hogy egyszer kijutok Afganisztánba. A lehetőséget megragadva bárki elérhet bármit. Aki tanulni akar, aki szereti a kihívásokat, azoknak mindenképpen ajánlom a Magyar Honvédséget. Ha kellően elszántak és motiváltak, akkor várjuk őket az 1. Gránátos Zászlóaljhoz!

Mit üzen a jövő altisztjeinek?

Tegyék oda magukat. Ne csak testben, hanem fejben is. Ragadják meg a lehetőségeket, legyenek proaktívak és tegyenek meg mindent céljaik elérése érdekében.

Rendezvénybiztosítástól a lakásügyig

Rangel
István
főtörzs-
őrmester

A fehérvári helyőrség működéséről

Ahogy neve is mutatja, a Helyőrségtámogató Parancsnokság a Székesfehérvár Helyőrségben települt katonai szervezetek széles körű ellátását biztosítja. Feladatuk nem egyszerű, hiszen anyaalakulatukon túl a helyőrségben nyolc önálló alakulat működik, amelyek kiszolgálása is feladatuk. Ez megsokszorozza a napi munkát, és sokszor igen nehéz feladatok elé állítja a parancsnokság állományát.

Profilukhoz hozzátartozik a mindennapi ételmezés, az anyagellátás és a raktározással kapcsolatos feladatok biztosítása, valamint a szállás- és lakhatási igények megoldása. Jelen vannak a különböző rendezvényeken, amelyek során az akusztikai kiszolgálástól kezdve a dekorációs feladatokig sok mindent végeznek. Találkozhatunk velük a katonai ünnepek és rendezvények lebonyolítása során, például a honvédelemhez kötődő különféle civil események, megemlékezések alkalmával.

A rendezvénybiztosítás feladatát egy erre specializálódott alegység, a Rendezvénybiztosító Központ

végzi. Feladataik az akusztikus és vizuális teendők mellett kiterjednek a helyszíni dekoráció, valamint a rendezvény fotó- és videóanyagának elkészítésére is. A különböző méretű és igényességű termekkel akár egy exkluzív protokollrendezvény lebonyolítása sem okoz gondot.

A Székesfehérvár Helyőrségi Zenekar méltán nagy népszerűsége tett szert az évtizedek során. Koncertjeikre, fellépéseikre pillanatok alatt összesereglik Fehérvár lakossága. Elmondható, hogy ez a Helyőrségtámogató Parancsnokság civilek számára legnépszerűbb és legtöbbet látható alegysége. A katonazenekar – amely már közel 130 éves múltra tekint vissza – rendszeresen szerepel különböző civil és szakrális rendezvényeken, továbbá ellátja a helyőrség katonai rendezvényeinek zenei kiszolgálását, valamint aktív szerepet vállal Székesfehérvár zenei életében. A zenekar több rangos kitüntetés és elismerés birtokosa, városi, vármegyei, országos szinten, illetve katonai vonalon egyaránt elismerik teljesítményét. Zenei vezetőjüket, Ruff Tamás őrnagyot 2023-ban Egressy Béni-díjjal jutalmazták.

Fontos szólni a Székesfehérvári Helyőrségtörténeli Emlékgyűjteményről is, amelyet a helyőrségben szolgáló alakulatok a székesfehérvári katonaelődök iránti

tisztelettől vezérelve alapítottak. Az emlékgyűjtemény célja a helyőrség katonai múltjának feltárása és megőrzése, valamint egy hadtörténeti gyűjtemény kialakítása és méltó bemutatása. Az emlékgyűjtemény – a Helyőrségparancsnokság irányítása mellett – rendszeresen izgalmas kiállításokkal és egyéb programokkal várja a klasszikus honvédelem és a katonamúlt iránt érdeklődőket. Az intézmény egyik leglátogatottabb rendezvényére a Múzeumok Éjszakáján kerül sor, amely minden év júniusában várja a családokat. A látogatók, kicsik és nagyok, izgalmas felderítő játékok részesei lehetnek a gyűjtemény pincéjében, de részt vehetnek airsoft-lövészetten és harcjármű-bemutatón is. A gyerekek kedvence évről évre az arcfestés és a számos kézműves program. A rendezvény sokak által várt eseménye a Székesfehérvár Helyőrségi Zenekar hagyományos koncertje.

Az igényes rendezvények állandó kísérői a kulináris örömök, amelyet a munkájukra teljes mértékben felkészült és igényes konyhaszemélyzet biztosít. Az egészséges étkeztetés nem létezhet megfelelő alapanyagok nélkül, melyek biztosításához nélkülözhetetlenek a raktárak és a logisztikai ismeretekkel rendelkező szakemberek. A katonai logisztika széles spektrumával találkozhatunk a Bázisüzemeltető alosztályon belül. Itt működik a hét minden napján üzemelő konyha és étkezdé. A kiszolgáló egység személyzete nem csupán laktanyai, hanem tábori körülmények között is magas színvonalon teljesíti mindennapi feladatait.

A helyőrségi épületek üzemeltetését és karbantartását is ez az alosztály végzi. Az itt szolgáltatott teljesítők, dolgozók feladata komplex, hiszen nemcsak a már meglévő régi helyőrségi épületek fenntartása tartozik felelősségi körükbe. Székesfehérvár folyamatosan bővülő helyőrség, ennek okán új épületek kialakítása és a régi infrastruktúrába való integrálása is az osztály feladatrendszeréhez tartozik. Ezenfelül nemcsak a helyőrségi ingatlanok kezeléséért, de a helyőrségen kívüli – Fejér vármegyében és egyéb helyeken található – objektumok, épületek fenntartásáért is felelnek. A Bázisüzemeltető alosztály feladata még a helyőrség logisztikai feladatainak irányítása, a beszerzés és raktározás, ezen belül is kiemelten a bútorok beszerzése.

A Helyőrség Komendáns Hivatal feladatkörébe tartozik a katonai alakulatok átvonulásával, elszállásolásával kapcsolatos ügyek intézése, emellett a helyőrség és az e tekintetben hozzá utalt lakásgazdálkodás (honvédségi szálló) irányítása az érvényben lévő rendelkezések szerint. Székesfehérvár önálló lakásgazdálkodást folytató helyőrség. Ezt a munkát a Komendáns Hivatal Lakásügyi munkatársa végzi. Feladata sokrétű, hiszen nyolc önálló alakulat, köztük számos parancsnokság,

NATO-alakulat kiszolgálását intézi. Feladataikat a Bázisüzemeltető alosztállyal összhangban kell végrehajtaniuk, hiszen az ingatlanok kezelésével, üzemeltetésével, fenntartásával, valamint az elhelyezési-szakanyag-gazdálkodással kapcsolatos szakági vezetői teendőket a Bázisüzemeltető alosztály szakembergárdája látja el.

Székesfehérvár önálló kegyeleti körzettel rendelkező helyőrség. Ezt a feladatot a Helyőrségtámogató Parancsnokság Helyőrség Komendáns Hivatala látja el. Körzete Fejér és Tolna vármegyékre terjed ki. A kegyeleti teendőkön túl protokolláris rendezvények biztosítása is feladatrendszerükbe tartozik. Saját anyaalakulaton kívül a Magyar Honvédség Parancsnokságának és a helyőrségbe diszlokált NATO-parancsnokság (HQ MND-C; NFIU) kiszolgálását és rendezvénybiztosítását is végzik.

A felsoroltakból kiviláglik: a Székesfehérvár Helyőrségtámogató Parancsnokság feladatai szerteágazóak és sokrétűek, melyeket a szakfeladatokat ellátó alegységek és felkészült szakemberek hajtanak végre. A teendők komplexitása miatt elengedhetetlen a különböző alegységek együttműködése, „összedolgozása”. A fentebb felvázolt feladatok ellátására különlegesen kiképzett katonaállományra van szükség, melynek munkája elengedhetetlen ahhoz, hogy ez a hatalmas „gépezet” – amelyet Székesfehérvár Helyőrségnek hívunk – gördülékenyen működjön.

A Magyar Honvédség jelképeiről és jelzéseiről szóló 3/1996. (IV. 12.) 1. § (1) rendelkezés az alábbiak szerint határozza meg a csapatzászló mint katonai szimbólum jelentőségét: „A csapatzászló a hazához, a nemzethez, az eskühöz és a csapathoz való kitartó hűség, valamint a bátorság, a katonai becsület és a bajtársiasság jelképe, az adott katonai szervezetet önmagában is megtestesítő szimbólum.”

Ünnepélyes csapatzászló-adományozás Gödöllőn

2024. május 7-én ünnepélyes keretek között kapott csapatzászlót a Gödöllőn települő MH vitéz Reviczky László 1. Területvédelmi Ezred (a továbbiakban MH 1. TVE). A 2023. január 1-jén megalakított ezred életében kiemelten fontos rendezvényre a gödöllői Szentháromság-templomban került sor.

Az ezred névadója vitéz nemes revisnyei Reviczky László, a híres Reviczky nemzetség leszármazottja kiváló parancsnok volt, aki az első sorokban küzdött katonáival, és apjuk helyett apjuk volt. Komoly tekintélyt vívott ki magának nemcsak katonái, de az ellenség soraiban is. A rendet, a fegyelmet és a tisztaságot mindig szigorúan megkövetelte. Az 1. gyalogezred parancsnokaként az első világháborúban, az isonzói csatákban vezette csapatait. 1922-ben tábornokká nevezték ki, majd 1924. november 5-én felvették a Vitézi Rendbe és vitézzé avatták. A fentiek tükrében bátran kijelenthető, hogy olyan katonát választottak az MH 1. TVE névadójának, aki mind békében, mind hábo-

rúban képes volt példát mutatva vezetni beosztottjait, emberként és katonaként is teljesítette küldetését.

A csapatzászlót a köztársasági elnök nevében dr. Kun Szabó István vezérőrnagy, a Köztársasági Elnöki Hivatal Honvédelmi Igazgatóságának igazgatója, főhadsegéd adományozta az alakulat részére, melyet Kaló Miklós ezredes, az MH 1. TVE parancsnoka vett át. A Honvédelmi Minisztérium, a Honvéd Vezérkar és a Magyar Honvédség részéről a rendezvényt megtisztelte jelenlétével Szalay-Bobrovniczky Kristóf, Magyarország honvédelmi minisztere, Takács Attila Géza altábornagy, a Honvéd Vezérkar főnökének területvédelmi helyettese és dr. Drót László dandártábornok, a Magyar Honvédség Területvédelmi Erők Parancsnokságának parancsnoka. A közigazgatás részéről a rendezvényen részt vettek: dr. Gémesi György, Gödöllő város polgármestere, dr. Bajkó Norbert, Gödöllő város alpolgármestere és dr. Tarnai Richárd, Pest vármegye főispánja.

Az egyházi méltóságok közül Takács Tamás ezredes, a Honvédelmi Minisztérium Katolikus Tábori Püspökség lelkészi kar vezetője és Jákob János dandártábornok, a Honvédelmi Minisztérium Protestáns Tábori Püspökség protestáns tábori püspöke vettek részt az ezred csapatzászló-adományozásán.

Az ünnepség egyik kiemelt résztvevője volt Reviczky Éva zászlóánya, a Reviczky család leszármazottja. A zászlóánya Debrecen környékén él, ahol a nemesi család birtokai voltak. Reviczky Éva megosztotta velünk életfilozófiáját: „A nemességet a szívünkben kell őrizni és hordani. Jó szemnek kell lenni ahhoz, hogy meglássuk a magunk körül lévő gondokat és azt, hol tudunk segíteni. Római katolikus lévén ez volt az első és legfontosabb törvény, amit a szüleink belénk plántáltak.”

Továbbá említést tett a szerteágazó Reviczky családról. „Mint azt az Országos Levéltárban is olvashatjuk, családunk egy töről fakad. Nemességünk 1272-ből származik IV. László királyunk jóvoltából. Tagja vagyok a gróf Széchenyi Tímea asszony jóvoltából életre hívott, jelenleg 30 családot magába foglaló Történelmi Magyar Családok Szövetségének is” – zárta gondolatait Reviczky Éva.

Szalay-Bobrovniczky Kristóf ünnepi beszédét egy idézettel kezdte, kiemelve a zászló történelmi korokon átívelő megkérdőjelezhetetlen fontosságát, szerepét:

„A zászló minden időben, korban a nemzeti ideálok megtestesítője, az egész haza képviselője volt, szinte élő szent valóság és a Szent Korona után a legnagyobb jogi személy.”

Méltatta az alakulat névadójának hőstetteit és az általa vezetett ezred dicső cselekedeteit. Vitéz Reviczky László kiváló parancsnok volt, a háborúban személyesen vezette katonáit az első vonalban, és a háború után sem engedte el kezüket, amiben tudott, segítségükre volt. Miniszter úr beszédét az ezred katonáihoz szólva zárta: „Legyenek büszkék, hogy a Magyar Honvédség katonái, s legyenek büszkék, hogy olyan alakulatnál szolgálnak, amelynek elődei múlhatatlan babérokat szereztek. Frissítsék föl és őrizték a régi 1-es szellemet és legyenek méltók eleikhez, életükkel pedig adjanak példát a polgári társadalomnak is!”

A beszédet követően dr. Kun Szabó István vezérőrnagy és Reviczky Éva zászlóánya zászlószalagot kötöttek a csapatzászlóra, ezt követően az egyházi méltóságok felszentelték a csapatzászlót, majd a zászlórúdszögelés következett. Ez a nemes hagyomány az alakulathoz való hűségét szimbolizálja. A kialakult

szokás szerint egyházi, polgári és katonai előjárók, a zászlóánya, illetve az alakulat állományából megtisztelt katonák verhettek szöveget a csapatzászló rúdjába.

A zászlószögelést követően dr. Kun Szabó István vezérőrnagy ünnepélyesen átadta a csapatzászlót Kaló Miklós ezredes ezredparancsnoknak, aki büszkén lengette meg azt az előjárók, a meghívott vendégek és az alakulat személyi állománya előtt. Ezredes úr a rendezvény után elmondta: „Úgy gondolom, nagy pillanat egy katonai életében, amikor meglengetheti az általa vezetett katonai szervezet részére adományozott csapatzászlót. Nagyon boldog vagyok, hogy ez a nap eljött, hiszen a csapatzászló az egyik legfontosabb szimbóluma az adott katonai szervezetnek, létének fontos szerepe van a személyi állomány összekovácsolásában.”

A rendezvény az ezred névadójának 160. születésnapja tiszteletére ajánlott ünnepi szentmisével zárult, melyet Takács Tamás ezredes celebrált.

Az ünnepélyes pillanatokat követően lehetőségem volt beszélgetni Reviczky Éva zászlóányával, aki megosztotta velem gondolatait, érzéseit: „Nagyon büszke vagyok, hogy felkértek az ezredzászlóánya megtisztelő társadalmi pozíció betöltésére! A mai nap, úgy gondolom, feledhetetlen mindannyiunk számára, fontos nap, mérföldkő a katonai szervezet állományának és személy szerint nekem is, várom a közös programokat, a jövőbeni találkozásokat, hogy részese lehessenek az ezred életében fontos pillanatoknak, eseményeknek!” 🇮🇪

Soós Lajos főtörzszászlós

A világot madártávlatból látni

Magyarországon a szervezetszerű ejtőernyőzése a magyar királyi 1. honvéd ejtőernyős zászlóalj parancsnoka, vitéz Bertalan Árpád őrnagy (posztumusz alezredes) nevéhez kötődik. Az 1938-ban létrehozott alakulat teljes mértékben önkéntesekből és fiatal sportemberekből állt, tagjai különleges kiképzést kaptak. A Szolnokon települő Magyar Honvédség vitéz Bertalan Árpád 1. Különleges Műveleti Dandár 2016-ban vette fel a nevét, tisztelegve ezzel hősi tettei előtt.

A második világháborút követően 1948-ban kezdődött meg a sportejtőernyőzés hazánkban. A világbajnokságokat 1951 óta rendezik meg, az első Jugoszláviában, a tizenkettediket 1974-ben, Szolnokon bonyolították le.

Az ejtőernyőzés a katonák számára egy kijuttatási mód, míg másoknak sport. Fontos, hogy az ejtőernyős tisztában legyen minden körülménnyel és felmerülő akadállyal, ami befolyásolhatja az ugrást. A felkészítés lényege, hogy a katonák készség szinten sajátítsák el a rendszeresített ejtőernyők kezelését, valamint képessé váljanak különböző napszakokban, bonyolult terep- és időjárási viszonyok között, teljes

harci felszerelésben ejtőernyős ugrások végrehajtására úgy, hogy a földet érés után az alegység harcképes legyen. Ez meglehetősen összetett ismeretrendszert és képességeket követel, így csak fizikai, elméleti és gyakorlati felkészítés után, sikeres vizsgát követően hajthatják végre a katonák az ejtőernyős ugrásokat.

Az ejtőernyő több, mint egy darab selyem; a feladat jellegének megfelelő paraméterekkel kell hogy rendelkezzen. Általánosan minden típusú ernyőre elmondható, hogy a velük szemben támasztott legfontosabb alapkövetelmény a megbízható nyílási folyamat, az elviselhető rántási erő, a megfelelő zuhanási sebesség, a stabil ereszkedés, az irányíthatóság, a kis méret és súly, valamint a hosszú élettartam. Mivel egy ejtőernyőn az ugró élete múlik, így talán nem meglepő, hogy minden ejtőernyőnek van úgynevezett törzskönyve, amely az ernyő „életútját” végigkíséri.

A katonai műveletek jellegéből fakadóan az ejtőernyővel történő kijuttatásnak is több változata van. A bekötött ugrás a legegyszerűbb, egyben a legelterjedtebb módszer. Lényege, hogy a gépelhagyás után a főernyőt a gép belsejében lévő sodronykötélre karabinerrel beakasztott bekötőkötél nyitja. Erre az eljárásra jellemző az alacsony ugrási magasság, valamint körkupalós ejtőernyő használata, melynek rövid a nyílási folyamata. A másik változat nagyobb felkészültséget követel meg fizikálisan és mentálisan egyaránt. A szabadeséses ugrások során a gépelhagyás nagy ma-

gasságból történik, majd a megfelelő „zuhanás” után, az ejtőernyős maga nyitja a főernyőjét. Erre kizárólag légcellás ernyőtípusokat alkalmaznak. A stabilizátoros ugrás a szabadeséses ugrások speciális változata, amely a bekötött és a szabadeséses technikák ötvözetéből fejlődött ki. Gépelhagyást követően a gépbe beakasztott bekötőkötél először egy kis felületű ernyőt – stabilizáló kisernyőt – nyit ki, melynek funkciója, hogy némileg lefékezze az ejtőernyős zuhanási sebességét, valamint meggátolja az ugró esetleges forgó, instabil mozgását a szabadesés során. Így az ugró a stabilizáló ejtőernyő segítségével stabil testhelyzetben zuhanva, a meghatározott idő eltelte után, illetve az adott magasságon nyitja a főernyőjét. Az ejtőernyősök röviden csak „stabos”-nak nevezik ezt a változatot.

Mit is csinál egy ejtőernyős, ha „üzem van”?

A napot az ejtőernyő-hajtogatással kezdik. Az ernyő sima, biztonságos nyílása a jó hajtogatástól függ, éppen ezért a leggondosabban, a legodaadóbban kell előkészíteni. Az ernyőket kihelyezik a tervezett gép-beszállás sorrendjének megfelelően a ponyvára, ahol ellenőrzik, majd egy rövid eligazítás után jön az első vezényszó: „Felszerelni!” Erre a főernyőt a hátukra veszik, karabinereiket becsatolják, a hevedereket meghúzzák, majd a mentőernyőt rögzítik a fő ernyőhöz. Ezután az ugrás előtti utolsó ellenőrzés következik, ahol megnézik, minden karabiner jól van-e rögzítve. A bekötőkötél karabinerét a mentőernyő mögé helyezik. Majd megindulnak a gép felé és beszállnak. A bekötőköteleket rögzítik a sodronykötélre. A célszalag kidobása után jön a második vezényszó: „Fel!”, illetve az erre irányuló karjelzés. Szorosan egymás mögé állnak, kezüket a mentőernyő két oldalára helyezik, majd jön a harmadik vezényszó: „Ugrás!”. A sor megindul, és egymás után, a szabályos gépelhagyásra odafigyelve, kiugranak.

A helikopter belső zajához képest nagy csend fogadja őket. Felnéznek és ellenőrzik kupolájukat. Megfogják az irányítózsínór fogantyúit, majd felméri a saját, illetve a kollégáik helyzetét. A következő feladat a kijelölt területen való biztonságos földet érésre való felkészülés. A célkereszthez igyekeznek mindenki irányítani az ernyőt.

Közben gyönyörködhetnek a tájban, a látványban. Ereszkednek lefelé, széllel szembe fordulnak, ezt követően az ejtőernyős ugrás legbonyolultabb szakasza, a földet érés következik. Ennek pillanatában az ugró szervezetét a földhöz való ütdés erősen próbára te-

szi. A földetérési terhelés függ a süllyedési sebességtől és a földet érés gyorsaságától. Ha mindent jól csinál az ugró, akkor először a lábai érik a talajt és felfogják az ütést, behajlított állapotban csillapítják annak erejét. Ily módon a terhelés egyenletesen oszlik meg az egész testen. A süllyedési sebességet befolyásolja a levegő függőleges áramlása és a terep domborzata. Összeszedik az ernyőt a társákba, aztán a táborba való visszatérés közben megosztják egymással az ugrás tapasztalatait.

Persze előfordul, hogy valami nem úgy alakul, ahogy azt eltervezték. Az ejtőernyőzés közben számos vészhelyzet történhet az ugrás különböző fázisaiban. Előfordulhat, hogy már a repülőeszközön kinyílik az ejtőernyő, a nyitás után a kupola a konténerben marad, vagy a bekötőkötél kiakad kiugrás után. Egy összeütkezés eredményeképpen, már nyitott ernyővel ereszkedve a levegőben egy társunk ejtőernyő-zsinórjaiba akadhatunk. A földet érés kockázatos lehet, hiszen fára, elektromos vezetékekre vagy épületre is érkezhetnek.

Kellő odafigyeléssel, a tanultakat betartva, a szabályokra odafigyelve minimális az esélye egy vészhelyzet kialakulásának. Erre az esetre vannak a vészhelyzeti eljárások, melyekre szintén felkészülnek az ugrók és begyakorolják a legjobb tudásuk szerint. Ennél azonban több kell, mert a vészhelyzetek sikeres elhárítását befolyásolja a helyzetfelismerés időtartama, a reakciósebesség, az aktuális mentális állapot. Így nem csoda, ha az első ugrás egy katona életében a pszichikai terhelés egyik csúcspontját képezi. A félelmet meg kell tanulni legyőzni.

Az ejtőernyőzés sokak számára egyszeri élmény, hobbi, másoknak pedig igazi életstílus. Sokan vannak ugyanis, akik már az első alkalom után úgy „rákatannak” a dologra, hogy szinte számolják a napokat a következő ugrásig. Az ejtőernyőzés minden kétséget kizáróan az egyik legvérepezsdtőbb adrenalinbomba. Eláll a lélegzetünk az élménytől, felszabadít, étellel tölt fel. Az ejtőernyőzés legrázósabb része elindulni, amikor a bizalmadat egy ernyőzsinórba veted, hogy aztán kiugorj a repülőből és átadd magad a gravitációnak.

A világot madártávlatból látni pedig olyan élmény, melyet nem lehet soha megunni!

Végezetül egy ejtőernyős verssel zárom ezt a cikket:

Mennysországi őrszolgálat

Láttam már a mennysországot ugrás alkalmával.
Ejtőernyős állt őrséget díszes kapujában,
visszajöttem megmondani ezt a büszkeséget,
Mennysországból ejtőernyős adja az őrséget.

Táboros József szakaszvezető

Gera Adrienn zászlós

Ami a harchoz kell...

A 2015 M módosított gyakorlóruházat bemutatása

Amennyiben a megújulásról beszélünk, azt nem csak a haditechnikai eszközökre vagy a gondolkodásmódra kell érteni: ide tartozik a katona egyéni felszerelése és ruházata is. A DIKA (Digitális Katona) felszerelésről számos írás jelent már meg. Ezek a holmik holisztikusan tartalmazzák mindazon elemeket, amelyek a katona harcászati, feladatvégrehajtási és túlélési képességét növelik. A 15 M egyenruha is ezek közé tartozik, amelyre szintén ráfér a „ráncfelvarrás”, mivel a mindennapi életünk része, és a feladataink többségét ezt viselve hajtjuk végre.

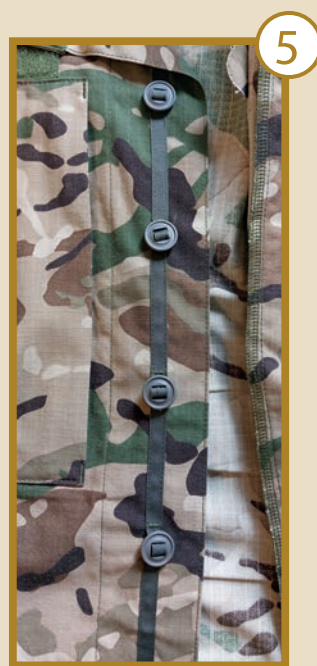
2023 végén a Magyar Honvédség vezénylőszáslója kapta meg a 15 M egyenruha felülvizsgálatára vonatkozó feladatot. Annak érdekében, hogy a jelenkornak megfelelő kialakítású öltözet kerüljön az állományhoz, az elsődleges feladat a funkcionális átgondolás volt. Az egyenruha a modern hadviselésben is egy olyan kulcselem, amely meghatározza a katona komfortérzetét és a feladatra való alkalmasságát, ezért megújítása során több szakterület összehangolt munkájára van szükség.

A feladat megkezdésekor a tervezés és a kialakítás az állomány tapasztalatai nyomán történt. A fegyvernemi képviselők által hozott javaslatok összegzése és racionális fúziója eredményeként született meg a módosításra javasolt szabásmintájú, 15 M gyakorlóruházat, amelyből 2024. június végén 100 öltözet kerül ki csapatpróbára a kijelölt állományhoz az ergonómiai és funkcionális alkalmazhatósági viselés vizsgálatának időszakára. Mert ahogy a mondás tartja, „a puding próbája az evés”.

A módosítások listája a következő oldalon olvasható.

*Kaszab Zoltán főtörzsszáslós,
MH-vezénylőszáslós*

Gyakorlózubbonny:

- a mandarin gallér módosított kialakítása;
- teherviselő szalagra rögzített „kanadai” gombok a zubbonyon;
- növelt méretű mellzsebek oldalirányú cipzáras zárassal (harci mellény viselésekor is elérhető);
- szűkített zubbonnyujj;
- zubbonny ujján elhelyezett függőleges zsebpanel oldalsó cipzáras zárassal, rejtett rögzítő hurokkal (a könnyebb alkalmazhatóság érdekében);
- tépőzáras zsebpanel;
- szellőző MESH háló a hónaljban;
- tolltartó a zubbonny ujján;
- szűkítő a zubbonny hátán.

Gyakorlónadrág:

- párnázott derék szűkíthető állítással;
- tépőzáras első rögzítés;
- DURA-STRECH derékbetét a rugalmasság érdekében;
- vízszintes dupla zseb megerősítéssel (a hátsó zsebrész tárméretű);
- a láb között DURA-STRECH betét a szellőzés és rugalmasság érdekében;
- „cargo” zseb „kanadai” gombolással és cipzárral a tetején, oldalt cipzárral a könnyebb alkalmazhatóság érdekében, valamint a zsebben gumiszalaggal az ott elhelyezett tárgyak rögzítése céljából;
- térd alatti szűkítés a védőbetét stabil rögzítésére;
- gumiszalagos összehúzás a nadrág szarán.

4

6

- 1 Vízszintes, dupla zseb megerősítéssel
- 2 Szűkített zubbonyujj
- 3 Szűkítő a zubbony hátán
- 4 DURA-STRECH derékbetét
- 5 „Kanadai” gombok
- 6 Gumiszalagos összehúzás
- 7 Növelt méretű mellzsebek
- 8 Tépőzáras zsebpanel
- 9 Párnázott derék szűkíthető állítással
- 10 „Cargo” zseb „kanadai” gombolással

7

8

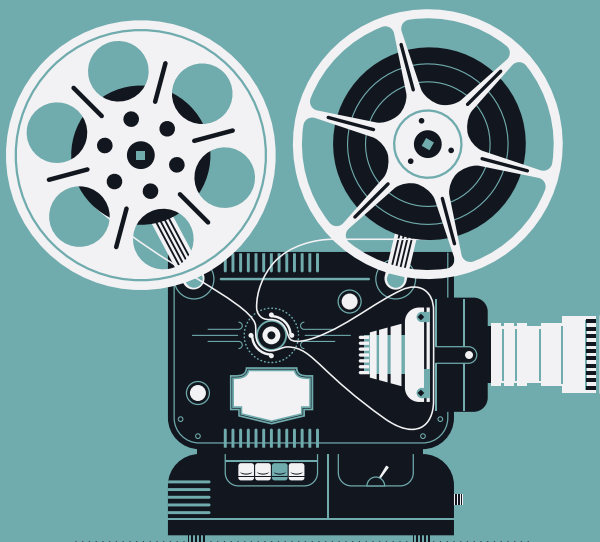

9

10

Gépek és pilóták filmen és a valóságban

- Az elmúlt évtizedek repülős filmjei között dobogós helyet mondhat magáénak mind az 1986-os *Top Gun*, mind folytatása, a 2022-ben bemutatott *Top Gun: Maverick*. Langó Viktor alezredessel, a Magyar Honvédség vitéz Szentgyörgyi Dezső 101. Repülődandár megbízott dandárparancsnok-helyettesével e két film kapcsán beszélgettünk.

Alezredes úr, kérem mutassa be magát!

Eredendően kecskeméti vagyok, édesapám repülő-műszaki katonaként, századosként szolgált az itt települt alakulatnál. A repülőtér melletti lakótelepen nőttem fel, és jelenleg is Kecskeméten lakom feleségemmel és két fiammal. 2004 óta vagyok katona. A tapolcai alapképzés után a magyar pilóták képzését lebonyolító NFTC- (NATO Flying Training in Canada) program keretében Szolnokon kezdtem a felkészülést a katonai repülőgép-vezető pályára úgy, hogy 16 éves korom óta vitorlázórepülőként is rendszeresen elemelkedtem már a földről. 2005-ben kerültem ki Kanadába, 2007-től Kecskeméten szolgállok. Itthon L-39 Albatroszon kezdtem, majd egy rövid ideig MiG-29-et is repültem,

amit a JAS 39 Gripen követett. Jelenleg is ezen a típuson hajtom végre a repülőfeladataimat. Viszonylag hamar átkerültem a Repülőműveleti Főnökségre, amely a repülődandáron belül a pilóták kiképzésével, gyakorlattervezéssel és a repülő-hadművelettel foglalkozik. 2010-re megszereztem a fegyveres légvédelmi készenléti szolgálat ellátásához szükséges jártasságot, azóta rendszeresen el is látom ezt a feladatot. Kiképzésben részesültem látóhatáron túli, illetve látóhatáron belüli légi harcra, szárazföldi csapatok közvetlen légitámogatása (CAS – Close Air Support) feladatra, légi utántöltésre (AAR – Air to Air Refueling). 2023-ban Gróf Gergely ezredes úr, a repülődandár parancsnoka felkért, hogy lássam el megbízással a dandárparancsnok-helyettesi feladatot a harcászati repülő vonalon, amit decemberben alezredessé történt előléptetésem követett.

Az első kérdésem a filmmel kapcsolatban vélhetően sokakban megfogalmazódott: *Maverick* valóban százados rendfokozattal bír ennyi idősen, ennyi hőstett után?

Ez egy félrefordítás. Igen, a „Captain” angol szó adja magát, mint százados, de az amerikai haderő és annak rendfokozati felépítésének bonyolultsága jelentős különbséget mutat a viszonylag egyszerű magyar rend-

úgy, ahogy nem lehet mindenből tábornok, ugyanúgy nem képes arra mindenki, hogy akár 50 évesen egy F/A-18-ast vagy egy Gripent vezessen.

A film felvezetője a Topgun képzést és annak történetét foglalja össze. Valóban létezik az iskola, és a magyar vadászpilótáknak van-e lehetőségük arra, hogy az alap pilótaképzés után hasonló elit-képzésben részesüljenek?

Igen létezik, ez egy harcászati szintű tanfolyam. Alapvetően mindenhol hasonlóan alakul a pilóták kiképzése. Az alapszintű iskola elvégzése után a kezdő repülőgép-vezetőket repülőszázadokhoz osztják be, ahol megkapják az adott típusra meghatározott kiképzési utasítás szerinti oktatást. A konkrét esetben azon Navy-pilóták közül, akik ezen már túl vannak, azaz elérnek egy bizonyos szintet, kiválasztják a legjobbakat, és őket vezénylik ebbe az iskolába, hogy egy magasabb szintre emeljék a tudásukat.

Magyar viszonylatban a Spanyolországban települt TLP (Tactical Leadership Program) kurzusaira történő beiskolázásra van lehetőség. Ez egy NATO-program, ahol nemcsak az oktatók, hanem maguk az oktatók is nemzetköziek, a NATO tagországaiból kerülnek ki. Ez az a nemzetközi környezet, ahol a nemzeti repülőszázadoknál összegyűjtött tapasztalatok összpontosulni tudnak. Az USA hadereje ezt nyilván, méretéből adódóan, saját maga meg tudja oldani, de a nála jóval

szerhez képest. Valójában a konkrét kérdésnél maradva, a „Navy Captain” rendfokozat, amit Maverick visel a filmben, az „Army Colonel”-lel helyezhető egy szintre, azaz inkább ezredesnek felel meg. Ha a rendfokozatnál kicsit tovább nézünk, talán ennél is érdekesebb az, ahogy az első rész két főszereplőjének életútját mutatja be a film. Kettejük tehetsége vagy felkészültsége között árnyalatnyi különbség volt csak, mondhatni, hogy fiatakként mindketten a csúcson jártak (repültek), mégis idősebb korukra jelentős különbség mutatkozik a haditengerészetnél elfoglalt szerepükben. Míg a Val Kilmer által alakított Iceman admirális lett, és magas szintű parancsnoki beosztást lát el, addig Tom Cruise karaktere rendfokozatban nem haladt előre az évek során, viszont szakmailag igen, hiszen tesztpilótaként olyan feladatokat hajt végre, melyeket finoman szólva nem a kezdő repülőgép-vezetőkre szoktak bízni. Ez a két életpálya pontosan bemutatja, hogy milyen lehetőségei vannak, akár Magyarországon is, egy vadászpilótának. Azt azért hozzá kell tenni, hogy a vadászrepülés valójában a „fiatalok sportja”, és

kisebb hadsereggel, légierővel rendelkező országok, amilyen Magyarország is, önállóan nem képesek erre.

Az amerikai haditengerészetnek amerikai repülőgépei vannak, a Magyar Honvédségnek viszont svéd Gripenjei. Alezredes úr összehasonlította-e magában a típusokat, a használt fegyvereket és eljárásokat?

Az almát a körtével nehéz összehasonlítani, de ha viccesen akarok fogalmazni, a Gripen egy fél F/A-18-as. Ezt arra alapozom, hogy a Gripen hajtóműve a General Electric 404-es hajtóműből, ami az F/A-18-as hajtóműve, lett átalakítva, és ugyebár a mi gépünkön egy van belőle, nekik pedig kettő. Félretéve a tréfát, nyilván más típusú repülőgépről beszélhetünk, mivel tömegében, a hordozható fegyverek mennyiségének tekintetében az F/A-18 nagyobb, ugyanakkor a látóhatáron belüli és a látóhatáron túli légi harc esetében már nagyon hasonló képességekről számolhatok be. Az összehasonlítást egyébként az nagyon befolyásolhatja, hogy a két gép pontosan melyik verziójáról beszélünk.

A filmben az egyik fő feladat egy precíziós csapás végrehajtása. Az a folyamat, ahogy ezt technikailag véghez viszik, nagyon hasonló a gripenes eljáráshoz. A kapcsolók ugyan máshogy néznek ki nálunk, de a célmegjelölés a bomba repülése közben tényleg ismerős volt számomra. Emellett mindkét géptípusnál van lehetőség az egy-, illetve a kétüléses verzió használatára, ez is egy hasonlóság. A mi Gripen-flottánkban is van két kétüléses változat, szóval ez nálunk is megvalósítható.

Mi a létjogosultsága a kétüléses változatoknak?

Kezdetben oktatási céllal alkották meg ezeket, de ahogy a technika fejlődött, a képzésben egyre nagyobb szerep jutott és jut ma is a szimulátoroknak. A legújabb típusoknál, mint például az F-22 vagy az F-35, már nem is terveztek kétüléses verziót. A fenti példa is mutatja, hogy egyes feladatok végrehajtása közben azonban jól jöhet az, hogy ketten ülnek egy gépben, sőt az is előfordulhat, hogy egy kötelék parancsnoka inkább egy hátsó ülésből irányítja a teljes műveletet, miközben előtte egy másik pilóta foglalkozik a gép vezetésével.

A filmben begyakorolt feladat pilótaszemmel mennyire tűnik végrehajthatónak?

Inkább úgy fogalmaznék, hogy a vadászpilóta-feladatok sokszínűségét jól jeleníti meg a forgatókönyv. Amikor a támadás első szakaszában járnak, szűk helyen, alacsonyan, nagy sebességgel kell repülni, akkor a manőverezésben való jártasság kap kiemelt szerepet, a maga komoly terhelésével. Utána hirtelen éles váltás, és már nem a gép levegőben tartása a fő feladat, hanem a pontos célzás és a bomba ledobása, majd a 10G-s terheléssel a repülés fizikai kihívásai jelennek meg. A pilótahivatásra jellemző, hogy mindig meg kell találni, hogy éppen mi a fontos. Ez akár másodpercről másodpercre változhat. Nos, ehhez kell a sok gyakorlás.

A Gripen képes lenne hasonló feladat végrehajtására?

Abszolút! Nem túl hangsúlyosan domborította ki a forgatókönyvíró, hogy ez nemcsak pár vadászpilótának volt feladat, hanem több fegyverrendszert, akár több haderőnemet is bevonó, pontosan megtervezett támadás volt. Az együttműködés – legyen az nemzeti vagy szövetséges – képességének kifejlesztése, fenntartása az egyik fő feladat számunkra. Ezért is tanulunk például nemzetközi iskolákban, vagy veszünk részt a lehető legtöbb nemzetközi gyakorlaton.

Nagyon látványosak voltak a filmben az ellenséges gépekkel vívott harci jelenetek...

Igen, azok voltak, bár a gépágyúhasználat azért meglehetősen hollywoodira sikerült. A valóságban a gépek ennyire nem kerülnek közel egymáshoz, már csak biztonsági okok miatt sem, hiszen a megtámadott gépről a lövések hatására darabok válhatnak le, amelyek pedig komoly veszélyt jelenthetnek akár a támadó gépre is. A gépágyú használatának megvan a maga helye, szerepe, és az nem feltétlen az, amit a filmben láthattunk.

Maverick repülései alatt többször úgy alakul, hogy vagy a sorsot kísérti, vagy kénytelen 10G, esetleg még annál is komolyabb terhelésnek kitenni magát és a gépét. Ez mennyire tűnt valósnak?

Sok mindent meg lehet csinálni. A Gripen és általában a vadászgépek olyan 9G körüli maximális terhelésre lettek kifejlesztve, amire a pilótákat a svédországi képzésen is felkészítik. Előfordulhat olyan helyzet, amikor ennél is több kell. Nyilván 9,2G-nél nem hullik szét a repülő, de azt azért számításba kell venni, hogy az extrém terhelés nemcsak a pilóta túréshatárát teszi próbára, hanem a gépen is lehetnek utána olyan elváltozások, melyek a későbbi használatot is megkérdőjelezhetik. Az automatika segít betartani a határértéket, de a pilóta vezet. Szóval, ha kell, bele lehet húzni, de célszerű számolni a következményekkel.

Mit gondol alezredes úr az ilyen típusú filmek toborzási hatásairól?

Olvastam, hogy az első rész után jelentősen nőtt a katonának jelentkezők száma az USA-ban. A magam részéről én nem a Top Gun hatására választottam a pályát, nekem a családi indíttatás, illetve az, hogy a kecskeméti repülőtér melletti lakótelepen lakunk, sokkal inkább hozzájárult a pályaválasztáshoz. Én annak idején nem a Top Gun első részét néztem rongyosra, rám Edelényi Gábor *Az ég katonái* című dokumentumfilmje jobban hatott, a nyilvánvaló magyar vonatkozása miatt. Természetesen az, hogy egy sikerfilm katonákat mutat be, és azt úgy teszi, hogy az nemességet, hősiességet, ugyanakkor kemény munkát és kitartást sugároz, az csak jó nekünk.

Mivel Maverick legkitartóbb bajtársa, barátja, „mechanikusa”, a Bashir Salahuddin által megformált Bernie Hondo altiszt, és mert ez az interjú a megújuló Honvéd Altiszti Folyóiratban jelenik meg, adja magát a kérdés, mit gondol az altisztekről?

Néhány kérdéssel ezelőtt már beszéltem az együttműködésről, azaz arról, hogy pár vadászgép nem tudna önállóan egy ilyen feladatot végrehajtani. Ahhoz, hogy egyáltalán fel tudjanak szállni egy működő repülőtérről, a jelenkor Magyar Honvédségében is nagyon sok, szakmáját kiválóan ismerő, elhivatott katona megfeszített munkájára van szükség. A repülés egy nagyon komolyan megtervezett folyamat, amiben az altisztek szerepe megkérdőjelezhetetlen. Azok között, akik azért dolgoznak, hogy például az a néhány gép ledobhassa azokat a bombákat, igen jelentős az altisztek aránya. Ez a szakmai tapasztalatom. Mint parancsnokhelyettes pedig a vezénylőzászlósi rendszerben látom azt a lehetőséget, hogy folyamatosan kapcsolatban maradhassak, maradhassunk a repülődandár altiszti karával a parancsnoki feladatok ellátása mellett. A magam részéről mindig szívesen és kíváncsian ülök be egy-egy vezénylőzászlósi eligazításra vagy altiszti állománygyűlésre, hiszen érdekel, hogy a vezető altisztjeink, illetve maga az állomány hogyan gondolkodik, hogyan éli meg a mai Magyar Honvédség kihívásait, mindennapjait.

Alezredes úr, köszönöm az interjút!

Bács Attila törzsszászlós

A Dörflinger fiúk

Két háború, két testvér, két pilóta

A *Dörflinger fiúk* címmel tartott nagy sikerű előadást március 7-én Diósdon Magó Károly zászlós, az MH Kiss József 86. Helikopterandár történésze. A történet érdekessége, hogy a diósdiaiak közül alig néhányan tudtak arról, hogy a falu (ma már város) lakói közül ketten sikeres pilóták voltak az első és a második világháborúban.

Kutatás egy fénykép nyomán

Az előadásnak meglehetősen kalandos az előélete. A történet ott kezdődött, hogy az Aranyas című repülési magazinban megjelent egy cikk a katonai pilótaképzés múltjáról és jelenéről. A Diósdon élő Dörflinger Krisztina felfigyelt a lapra, és egy megérzéstől vezérelve megvette. Mikor átlapozta, meglepetten tapasztalta, hogy az egyik fotón a nagybátyja szerepel.

Egy hét múlva már telefonon beszélgetett a szerzővel, Magó Károly zászlóssal. Jelezte, hogy örülne, ha nagybátyja és az édesapja (aki úgyszintén pilóta volt) emléke nem merülne feledésbe. Ezt követően kezdte el kutatni Magó zászlós – részben a Dörflinger Krisztina által rendelkezésére bocsátott dokumentumok, tárgyi emlékek alapján – a Dörflinger testvérek katonai életútját, amiből aztán egy terjedelmes írás született az Aranyas 2023/11. számában. A sztorival – az előadást szervező Diósdai Német Hagyományörző Egyesület és A Mi Diósdunk Egyesület jóvoltából – március

7-én a helyiek is megismerkedhettek az ismert repüléstörténeti kutató előadásában.

Doberdótól a keleti frontig

Dörflinger Márton és Fuchs Anna Mária házasságából tíz gyermek született. Ketten a repülésnek szentelték az életüket: Dörflinger István 1895. augusztus 30-án született, Dörflinger János pedig 1912. július 10-én.

István az első világháborúban 1915. május 15-től a szárazföldi csapatoknál szolgált, a 32. Gyalogezrednél, tizedesi rendfokozatban. Kétszer is megsebesült a harcok során. A család emlékei szerint részt vett a doberdói csatában is, később pedig jelentkezett a légi csapathoz. 1917. március és augusztus között a 13. repülőszázadnál teljesített szolgálatot, ekkor léptették elő őrmesterré.

A Magyar Aero Szövetség a 269. számú pilótaigazolványt állította ki számára. Volt századtársa, Kucsera József (aki később a MASZOVLET főpilótája volt) igazolta, hogy 1917 augusztusában a repülőgépe lezuhant, és Dörflinger István megsérült. Ez valószínűleg a kiképzése során történt. A harci bevetéseiről Magó Károly nem talált információt, egyedül az unokahúg, Krisztina visszaemlékezésére hagyatkozhatott, mert neki elmesélte, hogy az egyik felderítő bevetés során átlőtték a gépének a benzintankját, ezért sikeres kényszerleszállást hajtott végre. Az első világháború után a 2. Repülő Osztálynál szolgált, a Tanácsköztársaság idején pedig 7. repülőszázad pilótájaként vett részt a harci eseményekben. Az első világháború végén szerencsés volt, mert nem zárult le a repülő pályafutása.

Dörflinger
István

Dörflinger
János

Magó Károly zászlós, történész, az előadó

1924-ben I. osztályú, majd a következő esztendőben II. osztályú pilótavizsgát tett, valamint elvégezte az altszti pilóták elméleti tanfolyamát.

1927. október 1-től hivatásos főtörzsőrmesterre léptették elő. 1931-től az egészségi állapota romlani kezdett, két és fél évig alkalmatlan, majd korlátozottan volt alkalmas, míg végül 1938. május 13-tól nem repülhetett egyedül, „csak felelős I. kategóriás pilótával”. 1939. január 21-én nyugdíjazták, de a háború miatt később visszavették hivatásos állományba, és 1941-ben a keleti frontra vezényelték a VKF. anyagi kirendeltségével. Valószínűleg 1944-ben léptették elő alhadnaggyá, és a m. kir. Országos Repülő Kerületi Parancsnokságnál szolgált. A háború végén Klagenfurtban esett amerikai fogságba.

Számos elismerésben részesült, például megkapta az Ezüst Vitézségi Érem I. osztályát, a Tűzkereszt II. osztályát és az Erdélyi Emlékérmet.

A háború után a Tanácsköztársaságban letöltött szolgálatát figyelembe véve nem volt része negatív megkülönböztetésben. Diósdon élt és villanyszerelőként dolgozott a Diósi Csapágygyárban, onnan ment nyugdíjba. Élete végéig tartotta a kapcsolatot volt bajtársaival, 1979. június 7-én hunyt el.

Húsz típust repült, mégsem tartottak rá igényt

Dörflinger János a bátyja nyomdokait követve, szintén a repülést választotta. A rejtés időszakában kezdte meg a kiképzést a 2. Repülő Futár Alcsoportnál Mátyásföldön. 1936. június 16-án repült először utasként egy Heinkel HD 22 típusú repülőgéppel. Az első egyedül repülését 1936. szeptember 22-én hajtotta végre egy Hungáriával. 1936-ban 322 felszállás során 16 óra 46 percet töltött a levegőben. 1937. október 29-én nevezték ki pilótának.

1941. június 26-án Kassa bombázása után Magyarország belépett a második világháborúba. A távolfelderítők a Győrshadtest előnyomulása érdekében végeztek repüléseket. Június 28–29-én teljesítette Dörflinger őrmester az első bevetéseit szovjet terület felett.

A magyar katonák számára 1943 januárja a háború egyik legnehezebb hónapja volt: megindult a szovjet támadás, mely súlyos veszteségeket okozott. Ezen a napon Dörflinger őrmester Bánhidy Gyula főhadnagy megfigyelő parancsnoksága alatt indult felderítésre, de a működési terület feletti zárt felhőzet miatt vizsztatértek. Másnap ismét bevetették. Harkov–Bobrov–Uriv–Harkov útvonalon végeztek felderítést, és 13 óra 13 perckor a Don-kanyar felett látták, hogy az egyik folyóágon átkelés zajlik. Július 3-án áthelyezték a m. kir. 1. távolfelderítő kiképző repülő pótszázadhoz és hazavezényelték. Ezzel ért véget a frontszolgálat.

Itthon a kiképzési repülések lebonyolításában vett részt, fiatal pilótákat oktatót. 1943. november 12-én teljesítette Ju 86-ossal első éjszakai kiképző repülését. 1943-ban 99 felszállással 179 óra 10 percet repült. Az 1. távolfelderítő kiképző repülő pótszázadnál 1944. január 31-ig volt beosztásban. 1944. februárban és márciusban Székesfehérvárra vezényelték, majd április elején átkerült az I. Honvéd Páncélos Hadtest futárrepülő rajába. Sok esetben a hadirepülőterekre kellett repülnie a front közelébe a futárfeladatok keretében. 1944. június 15. és 24. között a Kinizsi Pál honvéd tiszthelyettesképző iskolán sikeres vizsgát tett.

A családnak kevés történetet mesélt a háború idejéből, de azt elmondta, hogy Szarvason maláriás lett. Sokszor említette, hogy amíg a kórházban volt, „a nővérek egyfolytában szaladgáltak a lázmérővel, mert 42 fokos láza volt. Azt hitték, rossz a hőmérő, mert ilyen lázzal nem lehet életben maradni”. 1944. október 5-étől a háború végéig az 1. éjjeli vadász repülőszázadnál szolgált Várpalotán, Csapodon és Bécsújhegyen, éjjeli vadászrepülő növendékként. 1944-ben 76 felszállás során 59 óra 40 percet repült. 1945. május 1-jén esett amerikai fogságba.

1945. november 17-én hazaengedték, majd jelentkezett az 1. honvéd kerületi parancsnokságnál Budapesten. Létszámfeletti lett, nem tartottak rá igényt, pedig magasan képzett és rutinos pilótának számított. Húsz típust repült szolgálatában. Dörflinger János szolgálatát is számos magas kitüntetéssel ismerték el katonai pályája során.

Később mindent megtett, hogy ismét pilóta legyen, de nem sikerült, így szerszámkészítő vésnök lett. A bátyjával, Istvánnal együtt laktak Diósdon.

A munka mellett gombát termesztett a pincéjében, szépen gondozott barackfái voltak, és járt vándorméhészkedni. A családjáért mindent megtett, jellemzően 12 órát dolgozott naponta. Szabadidejében ügyes kezű emberként bútorokat készített és szépen kárpitozott. 1998. július 17-én hunyt el.

„Helikopterre pedig nem ülünk...”

A családi történeteket és a megmaradt tárgyi emlékeket Dörflinger Krisztina (János lánya) őrizte meg. Dörflinger János, amíg repült, biztos volt benne, hogy nem alapít családot, hogy ne izguljon feleslegesen érte senki. Miután a repüléstől eltiltották, megnősült és megszületett a lánya, Krisztina, akinek nem mesélt a frontélményeiről, de azt sűrűn emlegette, hogy: „A repülőnek csak akkor van joga lezuhanni, ha az összes motor leáll, és mindkét szárnya letörik. Minden más esetben meg kell kísérelni a leszállást. Repülőre csak akkor ülünk, ha én vezethetem, mert a repülőbal-eseteknek kb. 1%-a az, ami ténylegesen csak műszaki ok, az összes többinél benne van az emberi hiba is. Helikopterre pedig nem ülünk, mert ha gond van, úgy jön le, mint egy kő.”

Krisztina emlékei szerint a civil életben a nagybátyja és az apja is katonás ember volt. A katonás viselkedés a gyermeknevelésben is jelen volt, mert elvárta a tanulást, a szorgalmat. Számára a megfélemlítést jelentette az új világrend, ezért nem tartotta a kapcsolatot a régi bajtársakkal és ezért nem mesélt még a lányának sem a katonaelményeiről.

Egy sokoldalú kutató

„Mind a két pilótáról elmondható, hogy magasan kitüntetettek voltak és tisztességgel, becsülettel szolgálták a hazájukat, és ezt az előjáróik el is ismerték. Nekik a repülés volt a mindenünk, nem politikai meggyőződés, hanem a hazaszeretet és a repülés szeretete vezette őket. Krisztina annyit kért csak tőlem, hogy ne merüljön feledésbe a két pilóta élete. Nem szabad, hogy személyes sorsok feledésbe merüljenek! Krisztinának ez családtörténet. Diósdnak helytörténet. Nekem repüléstörténet” – összegezte mondanivalóját az előadó, aki nem győzött válaszolni a résztvevők kérdéseire. A speciális, katonai téma ellenére igen sokan voltak kíváncsiak a két diódsi pilóta életútjára.

Az előadó, Magó Károly zászlós szakmai életútjának bemutatása önmagában is komoly feladat, olyan sokoldalú történésről, kutatóról van szó. Egyik fő kutatási területe a hadirégészet, ami a régi csataterkek, építmények helyének feltárásával és a haditechnikai eszközök kiemelésével foglalkozik. Elsőként állította össze a magyar roncskutatás történetét az első világ-

Dedikált fénykép a hagyományörzőknek

háborútól napjainkig. Ő dolgozta ki a „Személyazonosítás közvetett bizonyítékok alapján” elnevezésű eljárást, mely segítségével két ismeretlen magyar pilótát személyazonosítottak. Helytörténeti kutatásai során feldolgozta Szolnok város repüléstörténet kevés információval rendelkező időszakát 1896-tól 1945-ig. Vezetésével expedíció kutatót Horthy István tartalékos főhadnagy lezuhanási helyén 2012 augusztusában. Sikeresen feltárniuk a repülőgép becsapódási kráterét, és a lezuhanás 70. évfordulóján megemlékezést tartottak a helyszínén. Két expedíciót is szervezett Oroszországba, ahol két magyar bombázó személyzetének exhumálását és azonosítását végezte el az orosz kutatók segítségével. 2013-ban Olaszországban felkutatták a bázis névadója, ittebei Kiss József hadnagy lezuhanási helyét, és emléktúrát szervezett azokra a kiemelten jelentős helyszínekre, ahol a magyar pilóták és repülő-műszaki katonák éltek a mindennapjaikat és harcoltak az ellenséggel az első világháború idején. Magó Károly zászlós állította össze elsőként Magyarországon a századjeleveníek albumát. Kiderítette mindegyikről, hogy ki tervezte, a jelvények mit jelképeznek, illetve mikor készültek az első darabok.

Kutatásai alapján 2016-ban készült el a szolnoki repülőtér 75 éves történetét bemutató kiállítás. Közreműködésével és szakmai irányításával 49 repülőgéproncsot, illetve roncsmaradványt emeltek ki Magyarországon, Szlovákiában és Oroszországban. 2002 óta fő szervezője a Szolnoki Országos Makett Kiállítás és Versenynek, mely a hagyományörzés és a társadalmi kapcsolatok szempontjából kiemelt rendezvény. A zászlós rendszeresen tart ismeretterjesztő és szakmai előadásokat, gyakran publikál folyóiratokban, több kötet szerzője, társszerzője, több a Zrínyi Kiadó gondozásában látott napvilágot.

Kiss Zoltán

Segítség egy gombnyomással!

G O N D ● S Ó R A

Igényelje a Gondosórát,
hogy biztonságban tudhassa
idősebb szeretteit a nap 24 órájában!

Magyarország Kormánya fontos feladatának tekinti, hogy gondoskodjon 65 év feletti honfitársainkról. A **Gondosóra** egy korszerű, díjmentes jelzőeszköz, amelyhez egy éjjel-nappal elérhető diszpécsterszolgálat kapcsolódik, így az idősök szükség esetén egyetlen gombnyomással jelezni tudják, ha segítségre van szükségük.

www.gondosora.hu

Tel.: +36 1 445 00 80

A robbanékonyság fejlesztése

Mit is jelent valójában ez a fogalom, hogy robbanékonyság? A robbanékonyság, illetve gyors erő az ideg-izom (neuro-muscularis) rendszernek az a képessége, amely lehetővé teszi viszonylag nagy ellenállások magas kontrakciós (izom-összehúzódás) gyorsasággal történő legyőzését.

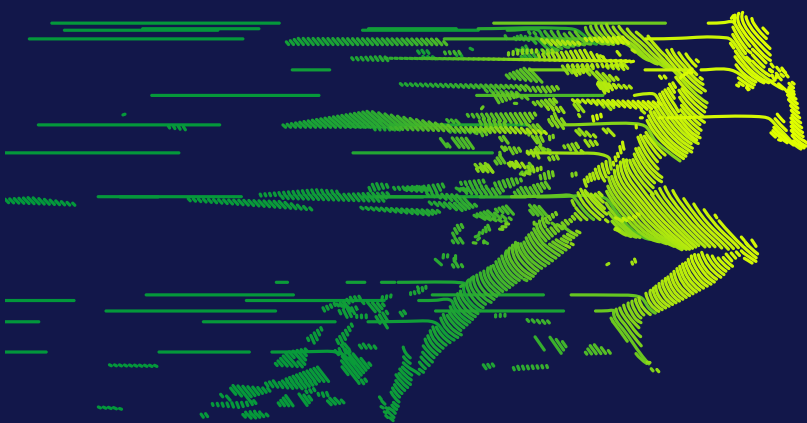
Az ilyen típusú edzés, melyet a szaknyelv anaerob edzésnek nevez, olyan fizikai aktivitást jelent, amely rövid, de nagyon intenzív erőfeszítéseket igényel, ahol a szervezet nem képes elegendő oxigént szállítani az izmoknak a tevékenység során. Jellemző rá, hogy a tevékenység gyakran csak néhány másodperctől egy-két percig tart. Mivel az izmok gyorsan kimerülnek az anaerob tevékenység során, az ilyen jellegű edzések gyakran megszakításokkal vagy pihenőidőszakokkal vannak ellátva. A robbanékonyság fejlesztése fontos a katonák számára is, mivel sok esetben rövid távú és nagy intenzitású tevékenységeket végeznek, de hasznos lehet mindenkinek, aki izomtömeget és -erőt szeretne építeni vagy javítani fizikai teljesítményét.

A robbanékonyság növeléséről és az állóképesség fejlesztéséről a legtöbbeknek általában a futópályán végezhető, sprint alapú feladatok jutnak az eszébe. Célzottan összeállított gyakorlatokkal azonban könnyen fejlesztheted ezeket a képességeket akár egy szobában, saját testsúlyal is.

A szervezet robbanékonysága leginkább az alábbiakban felsorolt, egyszerűen végrehajtható mozgásokkal fejleszthető:

A közelmúltban a Magyar Honvédség alakulatainál végrehajtott nagyszabású sportinfrastruktúra-fejlesztéseknek köszönhetően az állomány egyre nagyobb része végez tudatos, tervszerű sporttevékenységet. Az említett beruházások által létrejött szabadtéri kondicionáló parkok nagyon hasznosak a katonák általános erő-állóképességének javítására, azonban kevesebb hangsúlyt kap a robbanékonyság fejlesztése, amely a katonai szolgálat teljesítése során szintén nagyon fontos tényező, hiszen a várható feladatok és ezek fizikai terhelési mutatói (a műveleti követelmények és alkalmazói elvárások alapján) folyamatosan változnak.

- egylábos guggolás
- helyben végzett szökdelések, egylábos, páros lábas
- ugrás lefelé vagy felfelé, kisebb magasslat használatával (zsámoly, pad)
- ugrókötel: ugrás váltott lábbal vagy páros lábbal
- ugrásvariációk: tuck jump (felugrás a lábak mellhez húzásával), egylábos guggolás szökkenéssel, lábcserés ugrás támadóállásban
- ugrások súllyal
- helyből távolugrás
- sprintfutások
- sprintfutások jelölőbójával

Helyből távolugrás pályajelölővel

- Kiinduló helyzetben vegyünk fel vállszélességű terpeszt.
- A csípő hátratulásával és a karok hátralandításával lendületet szerzünk.
- A karok előrelendítésével elrugaszkodunk a talajtól.
- Ügyeljünk a lágy talajfogásra.

Sprintfutások pályajelölővel

- A jelölőket egymástól azonos távolságra helyezzük (10-15 méterenként).
- A rajttól való elrugaszkodás után elfutunk az első jelölőig, a jelölő vonalában érintjük a talajt és a lehető legnagyobb sebességgel visszafutunk a rajt vonaláig, ahol újra érintjük a talajt.
- A következő körben a második jelölőig futunk, majd vissza a startvonalra.
- Mindezt az utolsó jelölőig folytatjuk, majd visszafelé kezdjük el csökkenteni a távot.

A fent felsorolt gyakorlatokat alapos körültekintéssel kell beilleszteni a már meglévő edzéstervedbe, mivel extra terhelést jelentenek.

Végezhetjük őket az edzésünk előtt bemelegítésként, vagy ezzel ellentétben, levezetésképpen, esetleg a sorozatok között, szuper szettek formájában. Érdeemes itt is követni a progresszív terhelés elvét, tehát mindenképp az alacsonyabb intenzitású gyakorlatokat sajátítsuk el elsőként, majd fokozatosan haladjunk a nehezebbek felé. A progresszivitás nemcsak a sérülések esélyét csökkenti, de a stabil alapok kiépítésében is segítségünkre lesz.

A gyakorlatok során alacsony ismétlésszámokkal dolgozunk. Magas ismétlésszám mellett (>10) már nem a robbanékonyságunkat fogjuk fejleszteni, hanem az erő-állóképességünket.

Az edzések alatt sokan hajlamosak elfeledkezni a pihenőidő fontosságáról, így nem adnak teret a megfelelő mértékű regenerációnak. Észben kell tartani, hogy nem az a cél, hogy minél jobban elfáradjunk. Ha több sorozatban hajtjuk végre a feladatokat, biztosítanunk kell a testünk számára azokat a feltételeket, amikkel a mozdulatokat minél nagyobb erővel és minél gyorsabban tudjuk végrehajtani.

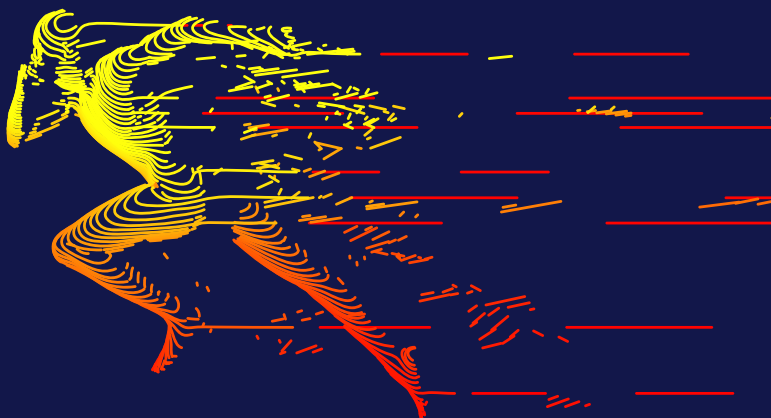
*Papp Napóleon hadnagy,
Senior Európa-bajnok magasugró*

Tuck jump

- Kiinduló helyzetben vegyünk fel vállszélességű terpeszt.
- Guggoló helyzetbe ereszkedés után indítjuk a felugrást.
- Próbáljunk minél magasabbra ugrani és a térdeinket felhúzni a mellkasunkhoz.
- Ügyeljünk a lágy talajfogásra lábujjhegyre érkezéssel.
- A guggoló pozíciót rövid ideig megtartjuk, majd indíthatjuk újra a felugrást.

Fotó: Shutterstock

A kiberbiztonság kihívásai és megoldásai

3. rész Erős és egyedi jelszavak

A mai digitális korban elengedhetetlen, hogy komolyan vegyük az online fiókjaink védelmét. A hackerek egyre kifinomultabb módszereket alkalmaznak a jelszavak feltörésére, ezért kiemelten fontos, hogy erős és egyedi jelszavakat válasszunk. Az erős és egyedi jelszavak kiválasztása az egyik leghatékonyabb módszer a fiókok védelmére. Sokan hajlamosak könnyen megjegyezhető vagy gyenge jelszavakat használni, ami viszont könnyű célponttá teszi őket a hackerek számára.

Az erős jelszavak olyan karaktereket tartalmaznak, mint nagy- és kisbetűk, számok és speciális karakterek, és legalább 12 karakter hosszúak. Fontos, hogy minden online fiókhoz más és egyedi jelszót válasszunk, hogy egy esetleges adatbázis-szivárgás vagy lopás esetén se legyen könnyű dolga a támadóknak. Emellett érdemes lehet fontolóra venni a kétlépcsős azonosítást vagy az újabb autentikációs módszerek használatát is, hogy tovább növeljük a fiókunk biztonságát.

Hogyan válasszunk erős jelszavakat?

Mindig hosszú és bonyolult legyen, használjunk legalább 12 karakteres jelszavakat. Minél hosszabb a jelszó, annál nehezebb feltörni.

Vegyes karaktereket használjunk, ezért tartalmazzon nagy- és kisbetűket, számokat és speciális karaktereket (@, #, \$, %, &). A különböző karaktertípusok kombinációja megnehezíti a szótáralapú támadásokat. **Kerüljük a könnyen kitalálható mintákat,** így ne használjunk egymás mellett lévő billentyűket a billentyűzeten, és ne alkalmazzunk gyakori szavakat vagy kifejezéseket.

Az egyediséget tartsuk szem előtt, ezért minden fiókhoz külön jelszót használjunk. Soha ne használjuk ugyanazt a jelszót több platformon is.

Mellőzzük a személyes adatokat, ennek érdekében kerüljük a születési dátumokat, neveket, címeket és egyéb személyes jellemzőket a jelszavakban.

Kerülendő jelszavak

Vannak kerülendő jelszavak, amelyek könnyen kitalálhatóak, így nem biztosítják megfelelően adataink védelmét. A kerülendő jelszavak vagy gyakori jelszavak listáján szereplő kifejezéseket és kombinációkat ne alkalmazzuk, mert ezeket a hackerek gyakran próbálják meg feltörni. Ezek a jelszavak általában könnyen kitalálhatóak vagy könnyen elérhető információk alapján visszafejthetőek, mint például a gyakori szavak, nevek, dátumok vagy egyszerű számsorok.

A jó jelszó általában véletlenszerű karakterekből áll, amelyek nem követik a nyelvi vagy matematikai szabályokat. Az is fontos, hogy ne használjunk olyan jelszavakat, amelyek könnyen megjegyezhetők vagy könnyen kitalálhatók lennének mások számára.

A jelszavak mellett a jelszóváltoztatás is fontos, különösen, ha gyanítjuk, hogy a jelszavunk kompromittálódott. A rendszeres jelszócserék segítenek minimalizálni a kockázatot, hogy a támadók hozzáférjenek fiókjainkhoz. Változtassuk meg tehát a jelszavainkat rendszeresen, hogy még nehezebbé

tegyük a hackerek számára a belépést. Így, ha kiderül egyik jelszavunk, az már nem veszélyezteti adatainkat.

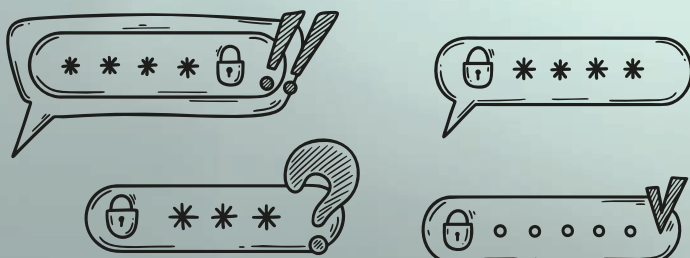
A következő kategóriákba soroljuk ezeket a jelszavakat.

- Gyakori jelszavak: „password”, „123456”, „qwerty” stb.
- Egyszerű minták: „1234”, „abcd”, „aaaa” stb.
- Személyes információk: születési dátumok, nevek, családnév nevei, kedvenc szavak stb.

További tippek a jelszavak biztonságához:

- Jelszókezelő használata: A jelszókezelők segítenek erős és egyedi jelszavak generálásában és tárolásában minden fiókhhoz. De ne írjuk fel lehetőleg sehol sem ezeket a jelszavakat.
- Rendszeres jelszócserék: Változtassuk meg a jelszavainkat rendszeresen, hogy még nehezebbé tegyük a hackerek számára a belépést.
- Kétfaktoros hitelesítés: Ha lehetséges, kapcsoljuk be a kétfaktoros hitelesítést a fiókjainkban. Ez egy további védelmi réteget ad a jelszavunkon kívül.

Az erős jelszavak használata az egyik legegyszerűbb és leghatékonyabb módja annak, hogy megvédjük magunkat a kiberbűnözőktől. Kövessük a fenti tippeket, hogy biztonságban tartsuk online fiókjainkat!

Ne feledjük:

- A jelszavak bizalmasak. Soha ne osszuk meg őket másokkal.
- Ha úgy gondoljuk, hogy a jelszavunkat ellopták, azonnal változtassuk meg.
- Legyünk óvatosak a gyanús e-mailekkel és weboldalakgal, amelyek jelszó megadását kéri. Ezek adathalász-támadások lehetnek, amelyek célja a jelszavak ellopása.

Az online biztonság a mi felelősségünk. Tegyük lépéseket a jelszavaink védelmében, és biztosítsuk magunkat a kiberfenyegetésektől!

Bogya Sándor Mihály főtörzsszázlós,
MH Kiberműveleti Parancsnokság

MEGJELENT a Haditechnika új száma

Korábbi számainak tartalma, illetve a publikálási feltételek megtalálhatók:

HADITECHNIKA
A MÚLT, A JELEN ÉS A JÖVŐ FEGYVEREI

Lesből figyelt természet

A fotózás mint művészet váratlanul toppant be az életembe, körülbelül tíz évvel ezelőtt. Abban az időszakban még cirkuszi artista-ként jártam a világot, és szerencsére kifejezetten sok porondon szerepelhettem. Épp egy tradicionális angol utazócirkusz alkalmazásában álltam, amikor a reggeli koccas közben találtam a földön egy elhagyott telefonot, amely annak idején a felső kategóriába tartozott és amelynek kamerája abban az időszakban kimagasló eredményeket produkált.

Mivel hetente kétszer-háromszor is utaztunk, mindig más helyeken tudtam gyakorolni a fotózást, igaz, kezdetleges szinten, de annál nagyobb lelkesedéssel. Azt hiszem, hogy szinte mindenkinél így kezdődik ez a szerelem. Eleinte telefonnal próbáltam megtalálni a legszebb témákat és kompozíciókat, illetve a gép adottságaihoz mérten igyekeztem minél inkább maradandót alkotni.

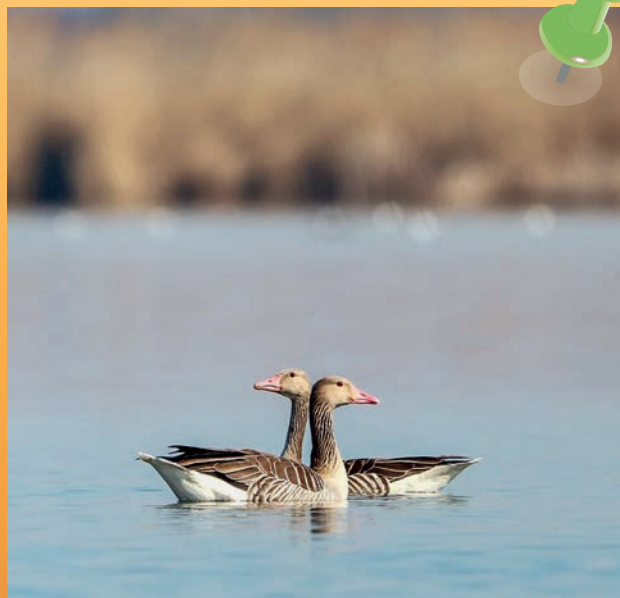
Néhány hónap után kezdtem érezni, hogy többre vágyom, és többre is lennék képes. Ezért beruháztam az első komolyabb fényképezőgépemre, ami természetesen csak nekem tűnt komolynak, hiszen egy alap-belépő szintű masináról volt szó. Viszont általa megismerkedhettem a profi fotózás alapjaival. Tisztán emlékszem, hogy egy Fuji „bridge” gépet vásároltam egy angol használtáru-kereskedőtől, és legalább egy évig csak azzal fotóztam. De ahogy az lenni szokott, újra jött az érzés, miszerint ideje lenne egy fokkal komolyabb eszközparkot vásárolni, hiszen a Fujin még objektívet sem lehetett cserélni.

Már egy itthoni utazócirkusznál dolgoztam, amikor megvásároltam az első középkategóriás masinát, amivel szinte azonnal elkezdtem beleásni magam a portréfotózás rejtelmeibe. Ehhez a menyasszonyom szépsége meglehetősen nagy segítséget nyújtott – és kifejezetten szerette a gép. Így lényegében közösen fejlődhattunk, olyannyira, hogy egy idő után számos

megkereséssel kopogtattak az ajtómon. Így váltam hobbifotóssá.

Telt-múlt az idő, a fényképezőgépem pedig egyre több képet ontott magából, számomra is tetszetős vég eredménnyel. Ám egy-két évvel és sok ezer fotóval később furcsa érzés kerített hatalmába, nevezetesen, hogy elég volt az emberek fotózásából. Nem láttam már abban kihívást, hogy a hölgyeket és urakat a megfelelő pózokba állítsam.

Ekkor már zakatolt az agyam, hogy merre tovább a fotózás világában. Korábban megismerkedtem néhány természetfotós munkájával, és mindig csodáltam, milyen objektívekkel dolgoznak, az álcaruhának köszönhetően teljesen beleolvadva a környezetükbe. Mivel én magam is odavagyok a természetért, nem is maradt bennem kétely. Bevásároltam néhány alapvető felszerelést, és kezdetben édesapám tanyája körül fedeztem fel az állatvilágot, több-kevesebb sikerrel. Teljesen át kellett alakítanom a fotózási gyakorlatomat, hiszen egy őznek vagy vaddisznónak hiába is próbálnám elmondani, milyen pózba álljon, valamint a kép elkészülésének ideje is meglehetősen behatárolt. Ha szerencsém van, kapok néhány pillanatnyi időt a kattintásra, de sok esetben

sajnos könnyedén elszökkennek a lehetőségek, és fotó nélkül maradok.

Nagyjából ebben a felfedező időszakomban, 2021 tavaszán jelentkeztem a Magyar Honvédséghez, és azóta is a vitéz Szurmay Sándor Budapest Helyőrség Dandár 32. Testőrezred Gyalogos Testőrség állományába tartozom. A beosztásom kifejezetten sokat segített abban, hogy kiteljesedhessek a természetfotózásban, és újabb ötletekkel álljak elő, hiszen egy nagy türelmet és elhivatottságot igénylő feladatkörben teljesítünk szolgálatot bajtársaimmal.

A Gyalogos Testőrség állománya az év minden napján protokolláris feladatot lát el a Sándor-palotánál, legyen szó akár felállított örként végrehajtott tevékenységről, déli fegyveres alaki bemutató vagy zenés őrségváltás végrehajtásáról, akár államfői, nagyköveti fogadásokon való részvételről, illetve minden egyéb díszelgési feladatról, ami a köztársasági elnök programjaival kapcsolatos.

Amikor a Sándor-palotánál protokolláris objektum-őrség feladatra vagyok beosztva, akkor a Mária Terézia Laktanyában 7:45-kor kezdődik a munkaidő, a nap reggeli sorakozóval indul. Ezt követően szállítanak ki minket a Sándor-palotába, ahol egy reggeli szemlést követően megkezdjük protokolláris feladataink ellátását. Amennyiben nincs extrém időjárási körülmény vagy egyéb befolyásoló tényező, akkor a felállított öröket óránként váltják, így van idő az új fotózási ötletek megszületésére, átgondolására. Az őrséget 15:00 órakor vonják be, egy délutáni szemlével zárjuk az aznapi feladatainkat, és ezt követően már csak a Mária Terézia Laktanyába való visszaszállítás van hátra.

Visszatérve a fényképezésre: a természet mindig is közel állt hozzám, így a legjobb döntés volt, hogy ebbe az irányba indultam. Az évek során értem el sikereket néhány olyan fotómmal, amikre igazán büszke vagyok. Ezeket a képeket pedig 2023-ban egy kiállítás keretében meg is tudtam mutatni a Mária Terézia Laktanyában szolgáló bajtársaimnak.

A fotózás ezen ága meglehetősen sok türelmet, és nem utolsósorban rengeteg korán kelést igényel. A vadállomány ugyanis a hajnali órákban a legaktívabb, valamint a napkelte színei általában megismételhetetlen lehetőségeket biztosítanak ahhoz, hogy igazán különleges fotók készülhessenek. A nyári időszakban hajnali három és négy óra között szoktam kitérni az erdőbe, ahol még napkelte előtt elfoglalom azt a pozíciót, amelyben a természet ébredését össze tudom hangolni a Nap ébredésével, és ezt egy fotóba tudom olvasztani.

Természetesen sokszor előfordul, hogy nem sikerül egyetlen felvételt sem készítenem, mert épp nem

jelennek meg rókák, őzek, nyulak vagy szarvasok, de igazán ilyenkor sem maradok hoppon, hiszen a természet megajándékoz egy gyönyörű napkelte színeivel, madárcsicsergéssel és mindenekelőtt békével.

Én ebben találtam meg a menekülőutat a főváros zaja és végtelen nyüzsgése elől. Az, hogy kirándulás közben alkothatok és szemlélhetem a vadon élő állatokat, akik sok esetben nem is tudnak a jelenlétemről, számomra minden kincset megér. És akkor az erdők mélyén elköltött reggelikről még nem is beszéltem. Ha pedig e folyamat közben még ütős képekkel is „terhelhetem” a fényképezőgépem memóriakártyáját, akkor általában én vagyok a legboldogabb.

Általában évente egy alkalommal ellátogatok a gemenci ártéri erdőbe, ahol lehetőség szerint eltöltök néhány sátrazós napot. Ebben az időszakban már éjjel elindulok az előző napon kiválasztott terület felé, és álcaruhában elfoglalom a megfelelő pozíciót. Innentől pedig igazi türelemjáték kezdődik.

A hajnali időszakban inkább a folyók partján szettek elhelyezkedni, mert egészen különleges élményt biztosít az, ahogy a Nap fényei játszani kezdenek a víz felszínén. Pár pillanattal később megjelennek az első kacsák, gémek és jégmadarak, ha pedig igazán nagy szerencsém van, láthatom, ahogy egy vaddisznó megfürdik, vagy ahogy egy gímszarvas átúszik a folyón.

Egy ilyen reggelen általában három órát töltök el szinte mozdulatlanul, teljesen beálcázva magamat. Gyakran előfordul, hogy a vízi madarak úgy szállnak le közvetlenül mellém, hogy észre sem vesznek. Ilyenkor lélegzetvisszafojtva fordítom feléjük a kamerámat, és imádkozom, hogy ne vegyenek észre.

A gemenci ártéri erdő igazán fantasztikus hely kirándulásokhoz és érdekes felfedezésekhez, hiszen szarvascsordáknak, vaddisznókondáknak, sasoknak, sakáloknak, hódoknak és a védett fekete gólyák egyik legnagyobb populációjának is otthont ad. Szóval mindenkit buzdítok, hogy egyszer látogassanak el ide, mert rengeteg csodával gazdagodhatnak.

A természetfotóim nagy többségét igyekszem a minimalista ábrázolásmód szabályai szerint elkészíteni. A közösségi médiában talán ez lett az egyik ismertetőjegyem, mert gyakorta fotózok ebben a stílusban. Szeretem úgy bemutatni a természetet, ahogyan ő bemutatja magát nekem. Az a fajta egyszerűség és letisztultság, ahogyan a természet működik, teljesen magával ragad. Éppen ezért nem vágyom arra, hogy kusza és értelmezhetetlen felvételeket készítssek, amikből csak nehezen lehet kibogarászni a lényegét. Az erdők, mezők és vadon élő állatok egyik legnagyobb erénye az, hogy sosem akarnak többnek látszani annál, mint amik valójában. Ez pedig az emberekre egyre kevésbé igaz; talán éppen ezért vágyom annyira ebbe az őszinte és minden sallangtól mentes közegbe. Nincsenek megjátszott szerepek, nem vesznek körül álarcokat hordó

és karaktereket formáló emberek. Egy őz semmi más nem akar lenni, csak egy őz, ahogy a hód sem akar mást, csak fatörzseket rágcsálni.

Számomra ez lett tehát az egészséges közeg, amelyben lehetőség szerint egyre több időt szeretnék eltölteni, mert úgy érzem, ezáltal tisztulhatok én is. Talán furcsán hangozhatnak e szavak, de én tényleg a természetbe menekülök a világunk elől, mert ott teljesedhet ki igazán a lényem. A városi rohanásban mégis mikor találkozhatna az ember önmagával, úgy igazán?

Ezek az élmények szolgáltak alapjául annak is, hogy két évvel ezelőtt elindultam az El Camino zarándokúton, és 820 kilométeren át vándoroltam, nagyrészt fákkal és mezőkkel, no meg persze egy jó nagy adag csenddel körülvéve magamat. De ez már egy másik történet.

Zárásképpen talán annyit érdemes még hangsúlyozni: a fotózás egy olyan alkotói folyamat, amely kikényszeríti, hogy meglásd a szépet és az értékeset magad körül. Fényképezőgéppel a kezeden egyszerűen nem tudsz jelenlét nélkül sétálgatni, hiszen a szemed folyton fürkészi majd a pillanatot, amit érdemes elkapni. Ezért én csak ajánlani tudom, attól teljesen függetlenül, hogy mennyire akarsz belemélyülni ebbe a művészeti ágba. Viszont, ha egyszer az ember beleszeret, onnantól már nincs menekvés. Pont úgy vagyunk ezzel, mint a természettel. Böven elég, ha egyszer lenyűgöz egy erdő, utána már csillapíthatatlanul vágyódni fogsz utána.

|A|

Lövei Tamás örvezető,

MH BHD 32. Testőrezred Gyalogos Testőrség

ADATHALÁSZAT

Az adathalászat
leggyakoribb formái, eszközei

Magyar Honvédség
Kiberművelési Parancsnokság

Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat
Kibertér Művelési Központ

Mi is az az adathalászat?

Olyan tevékenység, amely során érzékeny személyes vagy céges adatokat akarnak megszerezni rosszindulatú szereplők.

Phishing – E-mail-alapú

- Az adathalászat legelterjedtebb formája a megtévesztő e-mail:
 - legtöbbször bankok, közműszolgáltatók nevében érkezik;
 - megjelenése, tartalma többnyire alig észrevehetően tér el a valódi szolgáltató üzeneteitől.
- Általában a levélbe ágyazott link az, amelyik adathalász oldalra vezet, ez pedig többnyire megtévesztésig hasonlít a lemásolt eredeti weboldalra. Az itt megadott adatok azonban valójában a támadókhoz jutnak el.

Megtévesztésre utaló jelek, ezekre figyeljen!

- Nem annál a banknál van vezetett számlája.
- Nem azzal a szolgáltatóval van szerződése.
- Nem arra az e-mail-címre érkezett, amit az adott szolgáltatónál regisztrált.
- Céges e-mail-címre érkezett, magánszolgáltatójától.
- A feladó e-mail-címe ugyan tartalmazza a szervezet nevét, de ingyenes levelezőrendszerből küldték (pl. mh@gmail.com).
- Személyes, banki vagy céges adatokat kérnek.
- Sürgető hangvételű (pl. fizetési felszólítás).
- A szöveges részben váltakozik a magázás és a tegezés (hivatalos levélben soha nem tegeznek az ügyfelet!).
- A levél nyelvezete eltér a megszokottól.
- Egy magas beosztású személyre hivatkozva kér adatot a szolgálati út megkerülésével.
- A honvédséghez kapcsolódó adatokat kér, szintén megkerülve a szolgálati utat.

Malware/link

Veszélyforrás lehet:

- a levél csatolmánya, amellyel kártékony kódokat (malware) juttathatnak az eszközeinkre;
- egy olyan program, amelyre jó eséllyel szüksége van a felhasználónak: például ingyenes biztonsági programok, amik kártékony kóddal fertőzöttek vagy ilyet is telepítenek;
- módosított weboldalak, amelyekről kártékony kód települhet az eszközünkre: például hírportálok és egyes fájlmegosztó oldalak.

Mit lehet tenni az adathalászat ellen?

- Ne rutinából kezelje az e-mailjeit, sms-eit!
- Mindig gondolkodjon, mielőtt cselekszik!
- Ne engedjen a sürgetésnek!
- Ellenőrizze a feladó e-mail-címét!
- Ellenőrizze az üzenet küldőjének telefonszámát!
- Ha gyanús a levél vagy az üzenet, kérjen segítséget!

- Gyanús hivatkozás esetén vigye a hivatkozás fölé az egér kurzorát kattintás nélkül! Ekkor megjelenik a tényleges webhely címe.
- Ne kattintson a linkre, hanem a weboldal más forrásból is elérhető címét gépelje be a böngésző címsorába!
- Gyanúsnak ítélt levél esetén értesítse az elektronikus információbiztonsági felelőst, az eseménykezelési felelőst, vagy az eseménykezelő központot!
- Ha bizonytalan, inkább mindig kérdezzen!

Vishing – Hangalapú

- Olyan telefonos csalás, amelyben a támadó megpróbálja személyes, pénzügyi vagy biztonsági információk megosztására vagy pénz átutalására rávenni az áldozatot. A technika jelen állása szerint a telefonáló hangja is megváltoztatható, lehetséges a hangutánzás, vagy háttérzajok is bejátszhatók, amelyekről hitelesebbnek tűnik a telefonhívás.
- Gyakran hivatkoznak a támadók azonnali veszélyre, amire sürgősen kell reagálni. Ilyen például, hogy támadás alatt van a bankszámlája, és el kell róla utalni egy „biztonságos” helyre a pénzt, vagy telepíteni kell egy alkalmazást, programot, ami segít megvédeni a bankszámláját.

Smishing – Üzenetalapú

- Az sms-ben érkező csalások gyakori visszaélési formákká váltak.
- Többnyire egy hivatkozást (linket) küldenek.
- Egyre gyakoribb módszer, hogy ajánlanak egy-egy alkalmazást, amin keresztül „segíteni” tudnak igénylések vagy nyereményátvételt garantáló dokumentumok kitöltésénél. Ezek az alkalmazások többnyire nem kártékony kódot tartalmaznak, hanem az eszközeinkhez biztosítanak távoli hozzáférést. Így jutnak hozzá dokumentumokhoz, fényképekhez vagy más adatokhoz, amelyeket a későbbiekben akár zsarolásra is használhatnak.

2024.04.17

VEGYVÉDELMI GYAKORLAT, Ócsa

Nagy Gábor fényképei

